

කැජ්පෙටිපොල පරපුරෙන් බිභි වූ කැජ්පෙටිපොල ශ්‍රී අභයරාජ විහාරය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

අබෝරත්න ආර.පී.ඒ.¹

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මාවතැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මාවතැල්ල රමුක්කන ප්‍රධාන මාරුගයේ, කැජ්පෙටිපොල හන්දියේ කැජ්පෙටිපොල ශ්‍රී අභයරාජ විහාරය පිහිටා ඇත. උග්‍ර දිසාවේ තනතුර දැරු මොණරවිල කැජ්පෙටිපොල දිසාවේගේ ජන්ම හුමිය වශයෙන් මෙය වැදගත්කමක් උපුලයි. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ කැජ්පෙටිපොල ශ්‍රී අභයරාජ විහාරය කැජ්පෙටිපොල පරපුරේ උරුමයක් ද? යන්න සොයා බැඳීම සි. සාහිත්‍ය ගෙවිඡණ, ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් මූලික දත්ත රස් කර ගන්නා ලදී. අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය වශයෙන් කැජ්පෙටිපොල ශ්‍රී අභයරාජ විහාර පරිග්‍රය හා වැමිපිට විහාර පරිග්‍රය තොරා ගන්නා ලදී. කැජ්පෙටිපොල දිසාව 1818 උචිරට මහ කැරල්ලේ දී සිංහලයන්ට නායකත්වය ලබා දුන් අතර එම නිසා කැරල්ල පරාජය වූ පසු ඉංග්‍රීසින් විසින් මරණයට පත් කරන ලදී. මොණරවිල කැජ්පෙටිපොල මහ දිසාවේගේ සොහොයුරා වූ මදුෂම බණ්ඩාර කැජ්පෙටිපොල වාසය කළේ මෙම ගමේ ය. ඔහු විවාහ වී සිටියේ මොල්ලිගොඩ හතර කොරළයේ දිසාවේගේ නැගණිය වූ අභයකොන් හේරත් වාසල මුදියන්සේ රාජ්‍යාම්ප්‍රේලුලාගේ විකිර කුමාර සමග සි. කැජ්පෙටිපොල නිලමේගේ අකල් මරණයෙන් පසු සොයුරා මදුෂම බණ්ඩාර නිලමේ ද අකල් මරණයට පත් විය. ඔවුන්ට දරුවන් නොසිටි නිසා බුද්ධකළාවේ වාසය කළ ඔහු බිරිඳු විකිර කුමාර පසු ව කැජ්පෙටිපොල පරපුරට අයත් වලවිව පන්සලක් කර ආසන්නයේ වැමිපිට විහාරයක් ද ඉදිකර සහ සතු කරන ලදී. වලවිවේ ඉංග්‍රීස් රාජ්‍යකාරී කළ පවුල් කිහිපයක් ද සමග එම ඉංග්‍රීස් ප්‍රජා කර ඇති අතර වර්තමානයේත් විහාරයට අයත් එම ඉංග්‍රීස් භුක්ති විදිමින් රාජ්‍යකාරීය එම පවුල්වල පිරිස සිදුකරයි. විහාර ප්‍රජාව 1855 දී වේකාලදෙශීයේ ශ්‍රී සුමන ස්වාමීන් වහන්සේට සිකරන ලදී. මහනුවර යුගයෙන් පසුව ඉදි වූ වැමිපිට විහාර අතරට කැජ්පෙටිපොල ශ්‍රී අභයරාජ විහාරයේ පැමිපිට විහාරය එක්වෙයි. අඩි 7ක් උස ගල්වැමි 21ක් මත මෙය ඉදිකර ඇත. කැජ්පෙටිපොල පරපුරේ උරුමයක් වන නිසාත්, වැමිපිට විහාරය හා ඒ ආස්‍රිත ගෘහ නිර්මාණ කළාව නිසාත්, ඉහළ පුරාවිද්‍යාත්මක අගයක් සහිත සිද්ධිස්ථානයක් මෙන් ම විශාල ගාසනික සේවයක් කරන විහාරස්ථානයකි.

ප්‍රමුඛ පද : කැජ්පෙටිපොල පරපුර, කැජ්පෙටිපොල විහාරය, පුරාවිද්‍යාත්මක අගය

¹ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය. pramali.abeyrathna@gmail.com